รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้
Risk Management Model of Private Vocational Colleges in the South of Thailand

ปิยนันท์ กั่วพานิช* รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ และวัน เดชพิชัย
Piyanan Kulpanich*, Rapeepun Suwannatachote and Wan Dechpichai

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
Educational Administration, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University,
Hatyai District, Songkhla Province 90110, Thailand
*Corresponding author, e-mail: kulpanid@gmail.com
(Received: Nov 1, 2022; Revised: Feb 23, 2023; Accepted: Feb 23, 2023)

บทคัดย่อ

ปัจจุบันวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และมีความต้องการรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม งานวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารความเสี่ยง และสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยง และ 2) ศึกษาแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ระยะคือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยง โดยใช้แบบแบบสอบถามกับผู้บริหารและผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยเอกชนภาคใต้ จำนวน 81 คน 2) สร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยง โดยใช้เทคนิคเดลฟายกับผู้เชี่ยวชาญ 17 คน จำนวน 2 รอบ 3) ศึกษาแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ โดยการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 16 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) วิทยาลัยมีการบริหารความเสี่ยงในระดับมาก มีการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน นำหลักธุรกิจศึกษามาใช้มากที่สุด และมีความต้องการรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน 2) รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ที่สร้างขึ้น ได้แก่ **SIAOMCAM Model** มี 8 ประเด็น ดังนี้ **(1) S = Situation** (สถานการณ์ความเสี่ยง) **(2) I = Identification** (การระบุความเสี่ยง) **(3) A = Analysis** (การวิเคราะห์ความเสี่ยง) **(4) O = Objectives** (วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง) **(5) M = Methods** (วิธีการจัดการความเสี่ยง) **(6) C = Controlling** (การควบคุมความเสี่ยง) **(7) A = Audition** (การตรวจสอบความเสี่ยง) **และ (8) M = Monitoring** (การติดตามความเสี่ยง) 3) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ที่ได้รับการเสนอแนะ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมโดยให้วิทยาลัยนำไปใช้ได้และไม่ต้องเปลี่ยนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ แต่ให้ปรับวิธีการดำเนินการตามขั้นตอนของ **SIAOMCAM Model** ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละวิทยาลัย

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารความเสี่ยง กระบวนการบริหารความเสี่ยง การนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้

Abstract

At present, private vocational colleges in the southern region still have problems with risk management. They still need a suitable risk management model. This research aims to 1) Study the current condition a risk management model and create a risk management model 2) Study how to apply the model to fit college context at private vocational college in Southern of Thailand. The study is designed into three parts: 1) studying the current situations of risk management using the questionnaires to gather data from 81 samples- executives and risk takers of Southern vocational college. 2) creating a risk management using Delphi method with 17 experts for two rounds. 3) studying the risk management implementation from a group conversation with 16 senior experts. The results showed that 1) The assessment of Southern private vocational college was good, the objectives of risk management were clear, the use of principle of business education was effective, and the requirement of risk management model was obvious. 2) SIAOMCAM Model- a risk management model, was created which was stand for eight issues: “S” stands for situations, “I” stands for Identification, “A” stands for analysis, “O” stands for objective, “M” stands for methods, “C” stands for controlling, “A” stands for audition, and “M” stands for

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
JYRU
JOURNAL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY
ISSN 2985-1424 (Online)

monitoring. 3) Risk management implementation which was suggested by the senior experts was appropriate to apply without changing in any process, however, SIAOMCAM Model should be adjusted to each vocational college appropriately.

Keywords: Risk management model, Risk management process, Risk management model implementation

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคม เพื่อพัฒนาให้คนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม เป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีความรู้ในการดำรงชีวิต และสามารถประกอบอาชีพได้ต่อไปในอนาคต จากนโยบายการจัดการศึกษาของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ต้องการปฏิรูปการศึกษาของไทย โดยการจัดการศึกษาในหลายรูปแบบหลายแนวทาง และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต และเมื่อจบการศึกษาแล้วมีงานทำ มีอาชีพและมีรายได้ โดยการเปิดโอกาสให้เลือกเรียนต่อได้ตามความชอบและความถนัดของตนเอง (Office of the Education Council, 2016) ซึ่งจากนโยบายดังกล่าวจะเห็นว่ารัฐบาลมีการสนับสนุนให้เด็กไทยมีโอกาสในการเลือกเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเลือกเรียนในสายอาชีวะ ได้มีการจัดทำนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาให้มีการปรับเพิ่มเร่งการผลิตและพัฒนากำลังคนมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ (Sukontharat, 2017) และให้มีการปรับสัดส่วนการเรียนสายสามัญและสายอาชีวศึกษาให้มีสัดส่วนสมดุลกัน จาก 60 : 40 เป็น 40 : 60 เพื่อความมีเสถียรภาพในการบริหารจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เนื่องจาก ในปี พ.ศ.2552 จนถึงปัจจุบัน ได้เกิดปัญหาในการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา พบว่า เด็กไทยไม่นิยมเข้าเรียนในสายอาชีวศึกษา แม้แต่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษามากกว่าร้อยละ 70 ก็เลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ส่งผลให้สถานประกอบการในประเทศไทยเกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานในระดับกลางเป็นอย่างมาก และต่อเนื่องมาเป็นระยะยาวนาน (Sukontharat, 2017) นอกจากนั้นคุณลักษณะแรงงานก็ยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องเร่งผลักดันการเพิ่มสัดส่วนการศึกษาสายอาชีวศึกษาเพื่อให้มีกำลังแรงงานเพียงพอต่อความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน จึงส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนต้องมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ดี สร้างค่านิยมให้ผู้เรียนและผู้ปกครองให้เห็นว่าถึงจะเลือกเรียนอาชีวศึกษา เมื่อเรียนจบการศึกษาไปแล้วสามารถสร้างอาชีพ มีงานทำที่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ โดยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน ถ้าวิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนไม่ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของวิทยาลัย อาจส่งผลต่อความมั่นคงของวิทยาลัยได้ แต่สำหรับวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาครัฐจะได้รับงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาลร้อยละ 100 จึงทำให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ ส่วนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนกลับได้รับเพียงร้อยละ 70 เท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการฝึกวิชาชีพของผู้เรียน ตลอดจนความพร้อมของบุคลากรเพราะวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐจะมีโอกาสในการคัดเลือกบุคลากรที่มีทักษะความรู้ ความชำนาญในวิชาชีพมากกว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีการบริหารจัดการแบบธุรกิจการศึกษา ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งพบว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานขาดทุน ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ประชากรวัยเรียนในภาคใต้ลดลงเป็นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 21.15 ในปี 25555 เป็นร้อยละ 19.82 ในปี 2560 (Office of the National Economic and Social Development Council, 2020) เมื่อเทียบกับจำนวนวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่เปิดทำการสอนอยู่เป็นจำนวนมากถึง 44 แห่ง (Office of the Vocational Education Commission, 2018) จึงทำให้มีการแข่งขันการรับนักเรียน/นักศึกษาค่อนข้างสูงมาก และส่งผลทำให้เกิดเป็นความเสี่ยงต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ถ้าไม่มีการป้องกัน และแก้ไขอย่างเร่งด่วนอาจทำให้วิทยาลัยต้องปิดกิจการลงได้ในที่สุด เพราะความเสี่ยงถ้าเกิดขึ้นกับวิทยาลัยใดแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของวิทยาลัยนั้นเป็นอย่างมาก ดังนั้นวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้จึงต้องมีวางแผนการดำเนินงานของวิทยาลัยให้มีคุณภาพ เพื่อสามารถรองรับปัญหาที่เกิดจากความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ เพราะความเสี่ยงเป็นสภาวะที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกองค์การ ไม่เว้นแม้แต่องค์การด้านการศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยควรนำแนวทางบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย เพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเกิดเป็นปัญหาที่รุนแรงขึ้นได้กับวิทยาลัย ผู้วิจัยจึง

สนใจและต้องการศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ เพื่อให้วิทยาลัยมีแนวทางและวิธีการปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบอย่างชัดเจน และสามารถนำมาใช้ในการขจัดความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยได้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้
3. เพื่อศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods) มี 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ผู้วิจัยมีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสภาพสภาพปัจจุบันในการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 สังเคราะห์และสรุปแนวคิดโดยการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากวรรณกรรม และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารระดับสูงที่มีความรู้ หรือมีประสบการณ์เรื่องการบริหารความเสี่ยง หรือเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่มีบริบทแตกต่างกัน จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดและไม่ชี้นำ (Non-directive Open-ended) เพื่อรวบรวมประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ซึ่งครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านหลักที่นำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยง 2) ด้านวัตถุประสงค์ 3) ด้านปัญหาและอุปสรรค และ 4) ด้านความต้องการ ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัยนำเข้า 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต และ 4) ด้านผลลัพธ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำมาสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยใช้มาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Rating Scales) (Johnson & Christensen, 2004) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้

1.2 การสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นทั้ง 4 ประเด็นในข้อ 1.1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารความเสี่ยง ผู้ประเมินภายนอก ฯ ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านการบริหารอาชีวศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ตรวจสอบหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยใช้ดัชนีความเที่ยงตรง CVI ได้ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามรายข้อเท่ากับ 0.84 และค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่มีบริบทใกล้เคียงกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 22 วิทยาลัย มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 44 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นรายด้านระหว่าง .854-.961 และทั้งฉบับเท่ากับ .949

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารและผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ทางไปรษณีย์ จำนวน 41 วิทยาลัย มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 81 คน และนำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ปรากฏว่าแบบสอบถามมีความถูกต้องสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ผลการตอบแบบสอบถามแยกเป็นประเด็น 4 ประเด็น ตามรายละเอียดในข้อ 1.1 และนำผลที่ได้มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมบูรณ์ เพื่อแปลผลสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ เรียงตามลำดับมากที่สุด มาก ปานกลาง และน้อยที่สุด

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
JYRU
JOURNAL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY
ISSN 2985-1424 (Online)

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ผู้วิจัยดำเนินการ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) จำนวน 2 รอบในการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 นำผลการวิจัยในระยะที่ 1 และจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง โดยการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้จากการสังเคราะห์ในงานวิจัยครั้งนี้ มาสร้างเป็นแบบสอบถามรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มี 8 ประเด็น ดังนี้ 1) การประเมินสถานการณ์ความเสี่ยง (Situation) 2) การระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง (Identification) 3) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Analysis) 4) การกำหนดวัตถุประสงค์ความเสี่ยง (Objectives) 5) วิธีการจัดการความเสี่ยง (Methods) 6) การควบคุมความเสี่ยง (Controlling) 7) การตรวจสอบความเสี่ยง (Audition) และ 8) การติดตามความเสี่ยง (Monitoring) ว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาเป็นวิธีการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ในระดับใด และใช้เทคนิคเดลฟายในการพิจารณาความเหมาะสม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่ได้คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากคุณสมบัติคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ เป็นนักวิชาการ และเป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา การบริหารอาชีวศึกษาภาคใต้ และด้านการบริหารความเสี่ยง จำนวน 17 คน เป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ ซึ่งจะมีอัตราค่าความคลาดเคลื่อนของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ .04 สอดคล้องกับ Jensantikul (2017) ที่ได้กล่าวถึงเกณฑ์การกำหนดค่าความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาฉันทามติเสียงข้างมากในรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 คน ในการพิจารณาความเหมาะสมของวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median: Md) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile range : IQR) และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐาน (Mo - Md)

รอบที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน จากรอบที่ 1 ยืนยันคำตอบในรอบที่ 1 ว่าวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีความเหมาะสมต่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้หรือไม่ ซึ่งแบบสอบถามในรอบที่ 2 จะเป็นชุดเดียวกับรอบที่ 1 เพียงแต่ผู้วิจัยได้เพิ่มตำแหน่งของค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ด้วยการแสดงเครื่องหมายบอกตำแหน่งของคำตอบที่ผู้เชี่ยวชาญผู้นั้นได้ตอบในแบบสอบถามรอบที่ 1 ลงไปในแบบสอบถามรอบที่ 2

1.2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามในรอบที่ 2 ให้กับผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม เพื่อยืนยันคำตอบเดิมหรือมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบหรือไม่ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงให้ผู้เชี่ยวชาญชี้แจงเหตุผลในข้อเสนอแนะของแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อยืนยันคำตอบเดิมในรอบที่ 2 และนำมาวิเคราะห์หาค่าฉันทมติเสียงข้างมากในรอบที่ 2 เพื่อหาข้อสรุปผลการวิจัยว่าวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีความเหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ โดยใช้สถิติ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ค่าฐานนิยม ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ไปใช้ มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำผลการสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ที่ได้ในระยะที่ 2 และผลการพิจารณาวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีวิธีการปฏิบัติในข้อใดบ้างที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 มาตั้งเป็นประเด็นคำถามเพื่อศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ไปใช้ โดยใช้การจัดสัมมนากลุ่ม (Focus group) ด้วยการประชุมออนไลน์ Google meet มีผู้ที่เข้าร่วมสัมมนาเป็นผู้บริหารระดับสูงที่มีความรู้ หรือมีประสบการณ์เรื่องการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ หรือเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 16 คน ใช้เวลาในการสัมมนากลุ่มในครั้งนี้เป็นเวลา 3 ชั่วโมง

2. นำวีดีโอที่ได้จากการบันทึกการจัดสัมมนากลุ่ม (Focus group) มาถอดความโดยละเอียดเป็นตัวอักษรตามบทสนทนา ตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของผลการวิจัย และสรุปเป็นแนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้งานให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้

ผลการวิจัย

ระยะ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มีผลการวิจัย ดังนี้

จากการศึกษาในระยะที่ 1 พบว่า 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้นำหลักธุรกิจศึกษามาใช้ในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในระดับมาก 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้มีปัญหาและอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกมากที่สุด คือ ปัญหานโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างอาชีวศึกษาภาครัฐกับเอกชน ส่วนปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบต่อการเรียนที่ลดลงส่งผลให้นักเรียน/นักศึกษาลาออกกลางคัน 4) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้มีความต้องการการบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะกระบวนการบริหารความเสี่ยงสูงที่สุดและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความต้องการรูปแบบของการบริหารความเสี่ยงที่มีรายละเอียดชัดเจน และมีระบบกลไกในการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยลดความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ให้เหลือน้อยที่สุด

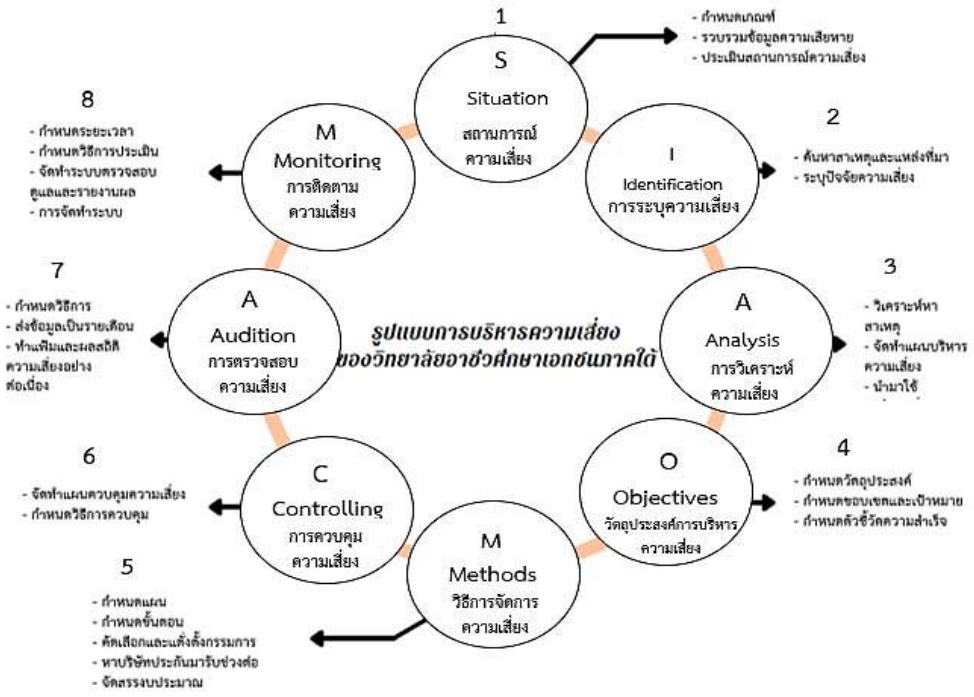
ระยะ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มีผลการวิจัย ดังนี้

รอบที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 คน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกันว่าวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.5 มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 และมีผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน (Mo-Md) ไม่เกิน 1.00 ซึ่งแสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีความเหมาะสมต่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ในระดับมากที่สุดอย่างเป็นเอกฉันท์

รอบที่ 2 พบว่า วิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงมีความเหมาะสมต่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ โดยมีค่ามัธยฐานมากกว่า 3.5 มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 และมีผลต่างระหว่างค่าฐานนิยมกับค่ามัธยฐาน (Mo-Md) ไม่เกิน 1.00 ซึ่งแสดงได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญยืนยันว่าวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีความเหมาะสมต่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ในระดับมากที่สุดอย่างเป็นเอกฉันท์

จากผลการวิจัยทั้ง 2 รอบพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 คน ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกันทั้ง 2 รอบว่า วิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น มีความเหมาะสมต่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในระดับมากที่สุด อย่างเป็นเอกฉันท์ ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ในรอบที่ 2 มาเป็นวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ และใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษตัวแรกของกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น ตั้งเป็นชื่อรูปแบบเพื่อให้ง่าย และสะดวกต่อการเรียกชื่อ ดังนี้ **(1) S = Situation** (สถานการณ์ความเสี่ยง) **(2) I = Identification** (การระบุความเสี่ยง) **(3) A = Analysis** (การวิเคราะห์ความเสี่ยง) **(4) O = Objectives** (วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง) **(5) M = Methods** (วิธีการจัดการความเสี่ยง) **(6) C = Controlling** (การควบคุมความเสี่ยง) **(7) A = Audition** (การตรวจสอบความเสี่ยง) **และ (8) M = Monitoring** (การติดตามความเสี่ยง) หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า **SIAOMCAM Model** สามารถเขียนเป็นแผนภาพ Model แสดงรายละเอียดดังภาพที่ 1

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
JYRU
JOURNAL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY
ISSN 2985-1424 (Online)

ภาพที่ 1 วิธีการปฏิบัติในแต่ละกระบวนการบริหารความเสี่ยงของ SIAOMCAM Model

ระยะ 3 ผลการศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ไปใช้ มีผลการวิจัย ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดสัมมนากลุ่มของผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้ง 16 คน พบว่า SIAOMCAM Model เป็นรูปแบบที่มีวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้งานได้จริง โดยไม่ต้องเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติ เพียงแต่ให้ปรับวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย และต้องดำเนินการโดยเรียงตามลำดับหมายเลขในแต่ละขั้นตอนให้ครบทุกวิธีการปฏิบัติ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ไปใช้

กระบวนการบริหารความเสี่ยง	ขั้นตอนปฏิบัติ	แนวทางการปฏิบัติ
1. สถานการณ์ความสี่ยง (S = Situation)	1.1 รวบรวมข้อมูลความเสียหาย	1.1.1 ระดมสมอง 1.1.2 วิเคราะห์ความเสี่ยง
	1.2 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	1.2.1 วิเคราะห์ความเสี่ยง 1.2.2 กำหนดตัวชี้วัดประเมิน 1.2.3 จำแนกกลุ่มความเสี่ยง 1.2.4 จัดลำดับความเสี่ยง
	1.3 ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยง	1.3.1 พิจารณาวิธีการจัดการ 1.3.2 กำหนดเป้าหมาย 1.3.3 ประเมินความเสี่ยง
2. การระบุความสี่ยง (I = Identification)	2.1 ค้นหาสาเหตุและแหล่งที่มาความเสี่ยง	2.1.1 พิจารณาจุดอ่อนหรือข้อเสนอแนะ 2.1.2 ระดมความคิดเห็น 2.1.3 ระบุปัจจัยความเสี่ยง
	2.2. ระบุปัจจัยความเสี่ยง	2.2.1 ประชุมร่วมกัน 2.2.2 วิเคราะห์หาสาเหตุ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการบริหารความเสี่ยง	ขั้นตอนปฏิบัติ	แนวทางการปฏิบัติ
3. การวิเคราะห์ความเสี่ยง (A = Analysis)	3.1 วิเคราะห์หาสาเหตุความเสี่ยง	3.1.1 สอบถามข้อมูลความเสี่ยง 3.1.2 จัดลำดับความเสี่ยง
	3.2 นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	3.2.1 วิเคราะห์ความเสี่ยง 3.2.2 จัดทำคู่มือและแผนความเสี่ยง 3.2.3 ติดตามและประเมินแผลความเสี่ยง
	3.3 นำแผนการบริหารความเสี่ยงมาใช้งาน	3.3.1 นำแผนมาใช้ 3.3.2 จัดทำเอกสารความเสี่ยง 3.3.3 ระบุผู้รับผิดชอบ 3.3.4 กำหนดเกณฑ์การประเมิน 3.3.5 จัดทำรายงานแผนฯเสนอผู้บริหาร
	3.4 นำผลการวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงมาใช้สร้างเครื่องมือชี้วัดระดับความเสี่ยง	3.4.1 พิจารณาดัชนีชี้วัดและแหล่งที่มา 3.4.2 กำหนดตัวชี้วัด 3.4.3 ติดตามผลการประเมิน 3.4.4 นำผลการประเมินมาปรับปรุงแผน
4. วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง (O = Objectives)	4.1 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง	4.1.1 ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง 4.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์
	4.2 กำหนดขอบเขตและเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง	4.2.1 กำหนดขอบเขตและเป้าหมาย 4.2.2 จัดลำดับขอบเขต 4.2.4 นำขอบเขตและเป้าหมายมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
	4.3 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง	4.3.1 การกำหนดตัวชี้วัด 4.3.2 ติดตามและรายงานผล
	4.4 กำหนดกรอบระยะเวลาในการบริหารความเสี่ยงที่แน่นอนและชัดเจน	4.4.1 กำหนดกรอบระยะเวลา 4.4.2 กำหนดให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างน้อย 2 ครั้งใน 1 ปี
5. วิธีการจัดการความเสี่ยง (M = Methods)	5.1 กำหนดแผนบริหารความเสี่ยงที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้อง	5.1.1 กำหนดเป็นแผนบริหาร 5.1.2 ทำแผนทุก 1 ปีการศึกษา 5.1.3 จัดทำคู่มือ
	5.2 กำหนดขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจนและเป็นระบบ	5.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ 5.2.2 ประเมิน 5.2.3 วางแผน 5.2.4 ดำเนินงานตามแผน 5.2.5 รายงานผล 5.2.6 สรุปผล
	5.3 คัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	5.3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการ 5.3.2 มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษร
	5.4 จัดหาบริษัทประกันภัยหรือหน่วยงานเกี่ยวข้องมารับช่วงต่อในการบริหารความเสี่ยง	5.4.1 คัดเลือกบริษัทประกัน 5.4.2 พิจารณาคัดเลือก 5.4.3 ทำสัญญา
	5.5 จัดสรรงบประมาณในการบริหารความเสี่ยง	5.5.1 จัดทำแผนการเงิน 5.5.2 เสนออนุมัติแผน

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
JYRU
JOURNAL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY
ISSN 2985-1424 (Online)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการบริหารความเสี่ยง	ขั้นตอนปฏิบัติ	วิธีการปฏิบัติ
6. การควบคุมความเสี่ยง (C = Control)	6.1 มีการจัดทำแผนควบคุมความเสี่ยงเพื่อป้องกันความเสี่ยง	6.1.1 นำผลการบริหารความเสี่ยงมาใช้ 6.1.2 จัดทำแผนการควบคุมความเสี่ยง 6.1.3 ฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้ 6.1.4 สร้างความตระหนัก 6.1.5 ผู้บริหารสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง
	6.2 กำหนดวิธีการควบคุมความเสี่ยงของวิทยาลัย	6.2.1 กำหนดการควบคุมความเสี่ยง 6.2.2 กำหนดผู้รับผิดชอบ 6.2.3 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 6.2.4 บันทึกรายงานการควบคุม 6.2.5 รายงานผลการควบคุม
7. การตรวจสอบความเสี่ยง (A = Audition)	7.1 กำหนดวิธีการตรวจสอบและทบทวนความเสี่ยง	7.1.1 จัดส่งข้อมูลสารสนเทศ 7.1.2 จัดทำแฟ้มและผลสถิติ 7.1.3 วิเคราะห์หาแนวทางป้องกัน
8. การติดตามความเสี่ยง (M = Monitoring)	8.1 กำหนดระยะเวลาในการติดตามการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง	8.1.1 กำหนดระยะเวลา 8.1.2 กำหนดแผนงานปฏิทิน
	8.2 กำหนดวิธีการประเมินแผนการบริหารความเสี่ยง	8.2.1 จัดการประชุม 8.2.2 รับการ Audit
	8.3 จัดทำระบบการตรวจสอบดูแลและรายงานผล	8.3.1 ติดตามและรายงานผล 8.3.2 ประเมินระดับความรุนแรง 8.3.3 ตรวจสอบดูแล และรายงานผล
	8.4 นำรายงานผลการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ	8.4.1 บันทึกและจัดเก็บผลในรูปแบบไฟล์ 8.4.2 นำผลการประเมินความเสี่ยงมาปรับปรุงพัฒนาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้

ตามที่พบว่า วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ นำหลักหลักธุรกิจมาใช้ในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด จึงส่งผลให้วิทยาลัยสามารถผลิตนักเรียน/นักศึกษาให้เป็นมนุษย์ที่ดีได้ มีทักษะความรู้ มีความชำนาญในวิชาชีพ และมีความสามารถในประกอบอาชีพได้ต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับ Boonphak (2017) ได้กล่าวว่า หลักธุรกิจศึกษาเป็นหลักที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างฉลาด มีความสามารถในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย และตอบสนองความต้องการในโลกอนาคตได้ ในขณะเดียวกันนั้นกลับพบอีกว่า หลักการบริหารความเสี่ยงเป็นหลักที่วิทยาลัยนำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำสุด ส่งผลให้วิทยาลัยมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ไม่ชัดเจน ดังนั้นจึงมีความต้องการการบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะกระบวนการบริหารความเสี่ยงสูงที่สุดสอดคล้องกับ Office of the Education Council (2017) ที่ได้กล่าวว่า ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการให้วิทยาลัยอาชีวศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงระบบกลไกในการควบคุมภายในที่ดีเพื่อจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีคุณภาพ มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบภายใต้หลักธรรมาภิบาล (Office of the Education Council, 2017) ยังตรงกับงานวิจัยของ Srisaenpang (2013) และ Pattanachuriphan (2014) ที่ได้สรุปว่า การนำระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาไปใช้ จะส่งผลให้โรงเรียนมีการปฏิบัติงานมีคุณภาพสูงขึ้น ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจในระบบการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน อีกทั้งวิทยาลัยควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับ Lertwathong (2018) ที่เสนอแนะว่าองค์การต้องพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นการวางเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงของ

องค์การได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม และควรกำหนดให้ตรงกับกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์การยอมรับได้ ส่วนปัญหาด้านนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน เช่น งบประมาณในการบริหารจัดการศึกษา การอบรมพัฒนาบุคลากร เป็นต้น เป็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบมากที่สุด สอดคล้องกับ Chittayawong (2019) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาการช่วยเหลือเงินอุดหนุนเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพจากรัฐบาลมีความล่าช้าเป็นอย่างมาก จึงส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการวิทยาลัย ส่งผลให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนหลายแห่งในปัจจุบันได้ปิดกิจการลง และปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบต่อการเรียนที่ลดลงจึงส่งผลให้นักเรียน/นักศึกษาลาออกกลางคันมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuvanichanont (2019) ที่สรุปว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน/นักศึกษา คือ สถานศึกษาส่งเสริมผู้เรียนในการพัฒนาทักษะวิชาชีพตามศักยภาพ ควรมีความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยกับผู้ปกครอง และสถานประกอบการในการให้ความช่วยเหลือพัฒนาผู้เรียนด้วยการติดตามอย่างใกล้ชิดให้มีความรับผิดชอบ มีวินัย ในการพัฒนาตนเองและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ

2. การสร้างรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ตามที่พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น ดังนี้ **1) S = Situation** (สถานการณ์ความเสี่ยง) **2) I = Identification** (การระบุความเสี่ยง) **3) A = Analysis** (การวิเคราะห์ความเสี่ยง) **4) O = Objectives** (วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง) **5) M = Methods** (วิธีการจัดการความเสี่ยง) **6) C = Controlling** (การควบคุมความเสี่ยง) **7) A = Audition** (การตรวจสอบความเสี่ยง) **และ 8) M = Monitoring** (การติดตามความเสี่ยง) และเพื่อสะดวกในการนำไปใช้จึงตั้งชื่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น ได้ว่า **SIAOMCAM Model** สอดคล้องกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงของ Fuentes & Lizarzaburu (2011) Lacob & Zaharia (2012) Pattanachuriphan (2014) Sinprasong & Chaichit (2015) Lertwathong & Chansiri (2018) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงควรมีกระบวนการ ดังนี้ การวางแผนบริหารความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ความเสี่ยง การวางแผนตอบสนองความเสี่ยง การติดตาม และควบคุมความเสี่ยง เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีโครงสร้างในการดำเนินการเพื่อให้แน่ใจว่าความเสี่ยงที่จะมีการระบุอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประเมิน มีการควบคุมที่เหมาะสม มีการตอบสนองที่อยู่ในสถานะตรวจสอบได้ และมีมาตรฐานการปฏิบัติเพื่อเป็นการระบุโอกาสในการแก้ไขความเสี่ยงที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Moungplod (2017) ที่สรุปว่า การบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญและมีประโยชน์ในการพัฒนาองค์การให้ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถคาดเดาและเตรียมรับกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อการประสบความสำเร็จขององค์การ และสอดคล้องกับ Srisaenpang (2013) ที่ได้ให้แนวคิดว่าแนวทางการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้เห็นภาพกระบวนการบริหารความเสี่ยง คือ การสร้างต้นแบบวงจรความเสี่ยง (Risk cycle model) ขึ้นมาเพื่อให้เห็นภาพของขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งต้นแบบวงจรความเสี่ยงควรเรียงตามลำดับตามหมายเลขของกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นกระบวนการตามลำดับ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องผูกโยงซึ่งกันและกัน จะให้ขาดกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งไม่ได้

3. การศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ไปใช้

ตามที่พบว่า SIAOMCAM Model เป็นรูปแบบที่มีแนวทางการนำไปใช้งานที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริงแม้ว่าวิทยาลัยจะมีบริบทที่แตกต่างกันก็สามารถนำมาใช้งานได้โดยไม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยง เพียงแต่ให้ปรับวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัย สอดคล้องกับ Saatcham (2007) ที่กล่าวว่าถ้าองค์การนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้จะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมขององค์การเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับ The Stock Exchange of Thailand (2014) ที่ได้เสนอแนะว่า องค์การที่นำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาปรับใช้ในการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในองค์การ จะช่วยให้การบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีระบบและสามารถดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์การ และ Pattanachuriphan (2014) ได้สรุปว่า ถ้าโรงเรียนมีการนำระบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้จะส่งผลให้โรงเรียนมีการปฏิบัติงานมีคุณภาพสูงขึ้น

วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
JYRU
JOURNAL OF YALA RAJABHAT UNIVERSITY
ISSN 2985-1424 (Online)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพสภาพปัจจุบันในการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ชี้ให้เห็นว่า วิทยาลัยมีความต้องการรูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบ และมีความชัดเจนมากที่สุด เพื่อช่วยลดมูลเหตุปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของวิทยาลัยให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รูปแบบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับบริบทวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ มีวิธีการปฏิบัติในแต่ละกระบวนการบริหารความเสี่ยง 8 ประเด็น ดังนี้ **1) S = Situation** (สถานการณ์ความเสี่ยง) **2) I = Identification** (การระบุความเสี่ยง) **3) A = Analysis** (การวิเคราะห์ความเสี่ยง) **4) O = Objectives** (วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง) **5) M = Methods** (วิธีการจัดการความเสี่ยง) **6) C = Controlling** (การควบคุมความเสี่ยง) **7) A = Audition** (การตรวจสอบความเสี่ยง) **และ 8) M = Monitoring** (การติดตามความเสี่ยง) เพื่อสะดวกในการนำไปใช้จึงตั้งชื่อรูปแบบการบริหารความเสี่ยงวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงทั้ง 8 ประเด็น ได้ว่า **SIAOMCAM Model** วิทยาลัยสามารถนำไปใช้ได้โดยการดำเนินการเรียงตามลำดับหมายเลขในแต่ละกระบวนการให้ครบทุกวิธีการปฏิบัติ และสามารถนำไปใช้งานได้ถึงแม้ว่า จะมีบริบทแตกต่างกัน เพียงแต่ให้ปรับวิธีการปฏิบัติในกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ควรนำ SIAOMCAM Model ไปใช้ในการบริหารความเสี่ยงในการบริหารวิทยาลัย และควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรของวิทยาลัยให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารความเสี่ยงก่อนการปฏิบัติ

1.2 หน่วยงานทางการศึกษาระดับสูง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา และสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด สามารถนำ SIAOMCAM Model ไปใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนสามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัย เช่น การรายงานผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัย เป็นต้น เพื่อให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยปัจจุบัน

2.2. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ยังไม่ใช่ผลการวิจัยที่ได้มีการทดลองใช้ SIAOMCAM Model เป็นเพียงการสร้างและการศึกษาการนำรูปแบบไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้เท่านั้น ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มในระยะที่ 4 การทดลองใช้ SIAOMCAM Model ในการบริหารความเสี่ยงของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ เพื่อความสมบูรณ์ของรูปแบบมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Boonphak, B. (2017). Business education from the past to the 21st century. *Journal of Education Studies, 45*(4), 274-289. (in Thai)

Chittayawong, S. (2019). *A variety of voices echoed when executives 'private vocational' request release from VEC* [Online]. Retrieved June 23, 2019, from: https://www.matichon.co.th/education /news_1491725. (in Thai)

Chuvanichanont, N. (2019). *Student dropout problem solution in Chonburi Vocational College*. Master of Education. Burapha University

Fuentes, C. & Lizarzaburu, E. (2011). Norms and international standards related to reduce *risk management: A Literature review* : Financial Markets & Institutions, Virtus Interpress, *1*(3), 58-73.

Jensantikul, N. (2017). Utilizing the delphi technique for research. *Political Science of Kasetsart Universty Review, 4*(2), 47-64. (in Thai)

Moungplod, N. (2017). *The Development factors and indicators of risk management of small basic education schools in the south east coast.* Thesis Doctor of Education. Hatyai University. (in Thai)

Johnson, R. B. & Christensen, L. B. (2004). *Educational research: Quantitative, qualitative and mixed approach.* [Online]. Retrieved March 25, 2018, from: http://dx.doi.org/10.3102/0013189X033007014

Lacob, C. & Zaharia, S. (2012). *Risk management - A new priority system customs and ITS consequences*. Romania: University of Craiova.

Lertwathong, R. & Chansiri, P., (2018). The model of risk management on the Academic Work of Secondary Schools under the Provincial Administration Organization. *Journal Suthiparithat of Business and Innovation, 9*(104), 201-209. (in Thai)

Likert, R. (1976). *New patterns of management.* New York: McGraw - Hill.

Office of the Education Council. (2017). *Vocational education development plan (2017-2036).* Bangkok: Office of the Higher Education Commission. (in Thai)

Office of the Education Council. (2016). *Education reform for a stable, prosperous and sustainable future of thailand education policy of the prime minister (General Pray Chan-ocha).* Bangkok: 21 Century. (in Thai)

Office of the National Economic and Social Development Council. (2020). *Southern Development Plan 2017-2022 (revision).* [Online]. RetrievedJanuary 31, 2023. from: http://wise.co.th/wise/References/Thailand_Development/Southern_Group_Plan_2563.pdf

Office of the Vocational Education commission. (2018). *Data on the number of students in the academic year 2018 classified by province, region Educational institutions of subject type, field of study, work field and level (private sector) as of June 10, 2019.* [Online]. Retrieved 17 August 2018 from: http://vecp.vec.go.th. (in Thai)

Pattanachuriphan, P. (2014). *Risk management in educational opportunity expansion schools*. Thesis Doctor of Education. Mahasarakham University. (in Thai)

Saatcham, N. (2007). *Enterprise risk management.* Bangkok: Than Books.

Sinprasong, A. & Chaichit, M. (2015). *A risk management model in private technological and vocational colleges.* FEU Academic Review, *9*(2-4), 204-215. (in Thai)

Srisaenpang, C. (2013). *The development of risk management system in primary schools.* Education Thesis doctor. Mahasarakham University. (in Thai)

Sukontharat, N. (2017). *Communication strategies for corporatr image of vocational education institutes in thailand toward social responsibility framework.* [Online]. Retrieved March 25, 2018. from: http://www.mgts.lpru.ac.th/journal/index.php/mgts/article/view/388/137. (in Thai)

The Stock Exchange of Thailand. (2014). *Annual Enterprise Risk management (ERM Framework) Budget 2014.* [Online]. RetrievedFebruary 20, 2018. from: https://www.set.or.th/th/about/overview/files/ERM_Framework_2017.pdf.